

Vasslabäcken-Meshattbäcken

Avrinningsområde: Arbogaån 61-122

Terrängkartan: 11f4a, 11e3j, 11f3a och 11f2a

Vattenförekomst: -

Kommun: Nora

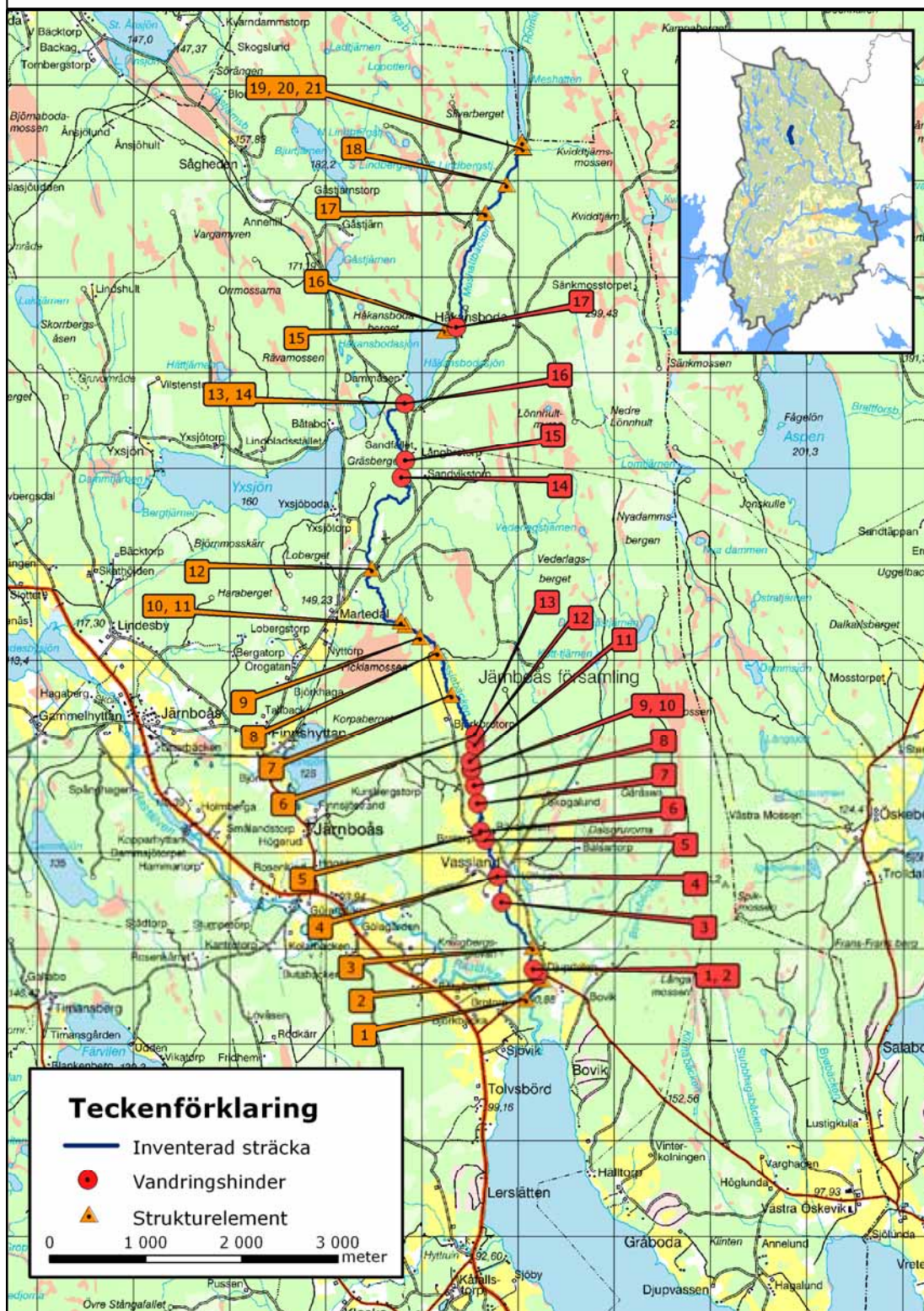
Vattendragsnummer: 122406 & 122412

Inventeringsdatum: 7 och 8 juli 2004

Koord: Vasslabäcken 6612471 14510802

Inventerad sträcka: 11378 meter

Meshattbäcken 6619439 1450242

Figur 1. Karta över Vasslabäcken-Meshattbäcken. Förklaring till objekten på kartan finns för strukturelement i tabell 2 och för vandringshinder i tabell 3. Rutnätet består av km² stora rutor.

Beskrivning

Meshattbäcken avvattnar sjön Meshatten och rinner ut i Håkansbodasjön. Efter sjön byter vattendraget namn till Vasslabäcken som rinner ut i Rastälven strax norr om Fåsjön. Meshattbäcken och norra delen av Vasslabäcken rinner nästan uteslutande genom skogsmark med mossar. Nedre delen av Vasslabäcken omges även av odlad mark och bebyggelse. Vattendraget är karterat från Meshatten ner till sammanflödet med Rastälven och domineras främst av lugnflytande strömförhållanden.

Skydd Det finns inga skyddade områden längs vattendraget.

Naturvärden Bottenfaunaundersökningar är genomförda 1993, 1997 och 2002. De arter som fångades vid den senaste undersökningen tyder på ett årslägst pH över 5,5 och viss påverkan av näringsämnen (Länsstyrelsen 2003). Beskuggningen är främst måttlig på 5 till 50 %. Även förekomsten av död ved är måttlig vilket innebär att det finns ca 6 till 25 stockar/100 meter. Vasslabäcken är nationellt särskilt värdefullt, mycket på grund av sitt flodpärlmusselbestånd.

Flodpärlmussla Inventeringar av musselbeståndet är genomförda 1986, 1992, 1996 och 2003 (Länsstyrelsen 2006f). Populationsstorleken beräknades år 2003 till 134 000 individer med en täthet på 4,8 individer/m². Föryngring har konstaterats.

Fisk Länsstyrelsen i Örebro län har registrerade elfisken från Vasslabäcken år 1988, 1993, 1997 och 2002 (Länsstyrelsen 2003). Öringtätheten på de två elfiskestationerna varierar mellan 2 och 102 öringar per 100 m². I stora delar av älven finns bra förutsättningar för öring. Vid det senaste fisket var öringtätheten och reproduktion likartad med jämförbara bäckar. Meshattbäcken elfiskades år 2004 då öringförekomst konstaterades men inga tätheter beräknades (Länsstyrelsen 2005b).

Vandringshinder och rensningsgrad Vattendraget är inte rensat eller påverkat. Det finns 21 strukturelement varav 10 utgörs av vägar som korsar vattendraget. Av bäckens 17 vandringshindren är 11 definitiva för öring och 16 definitiva för mört. Genom rivning kan 16 hinder åtgärdas, de flest utgörs av gamla bäverdämmen.

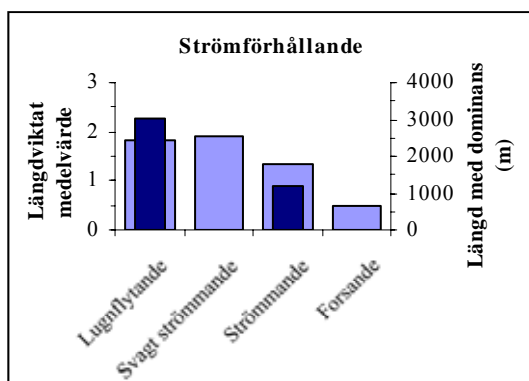
Vattenkvalitet Det finns vattenkemiprover från sjön Meshatten (tabell 1). Sjön ingår i Örebro läns kalkningsprogram. Sjöalkaliniteten påverkar vattenkemin i vattendraget. Vasslabäcken-Meshattbäcken ingår i åtgärdsområdet för kalkning. Enligt ett fåtal äldre vattenkemiprover är vattnet surt med svag buffertkapacitet och betydligt färgat. På grund av kalkning har dessa parametrar troligen förändrats sedan provtagningen .

Tabell 1. Vattenkemiprover från utloppet av Meshatten (1983-1986).

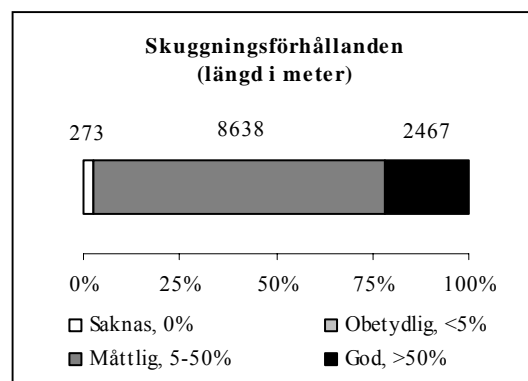
	Medelvärde	Standardavv.	Antal prov (n)	Tot. år & antal prov (n)
Totalkväve (µg/l)				
Totalfosfor (µg/l)				
pH	5,7	0,6	8	1983-1986 (8)
Alkalinitet (mekv/l)	0,03	0,03	8	1983-1986 (8)
Färg (mg Pt/l)	79	16	8	1983-1986 (8)

Strömförhållande

En stor del av vattendraget har inget dominerande strömförhållande noterat (figur 2). I de områden av bäcken som har dominerade strömtyper är lungflytande förhållanden vanligast. Resten av vattendraget domineras av strömmande förhållanden. I medeltal över hela vattendraget, utifrån det längdviktade medelvärdet, är dock svagt strömmande förhållanden vanligast. På vissa strömmande områden finns inslag av forsande strömförhållanden.

Figur 2. Längdviktat medelvärde avläses från de ljusa staplarna på vänster y-axeln, sträcklängden som ett strömförhållande är dominerande avläses från de mörka staplarna på höger y-axel.

Figur 3. Skuggningsförhållande i Vasslabäcken-Meshattbäcken.

Skuggningsförhållande och död ved

En måttlig beskuggningen på 5 till 50 % är vanligast i Vasslabäcken-Meshattbäcken (figur 3). Över resten av vattendragen är skuggningen i huvudsak god, på över 50 %. En kort sträcka saknar beskuggning. Förekomsten av död ved är måttlig med 6 till 25 stockar/100 meter.

Rensat/Påverkat

Vattendraget är inte rensat eller påverkat.

Figur 4. Vandringshinder (tabell 3, hinder 4).

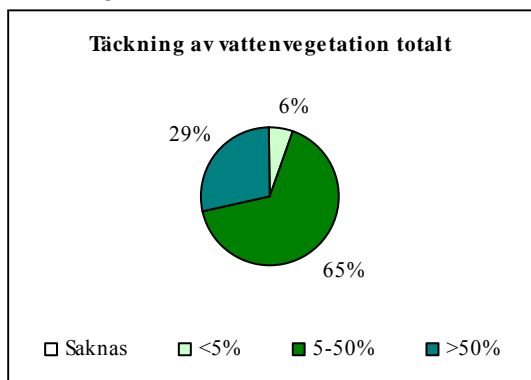

Figur 5. Vandringshinder (tabell 3, hinder 5).

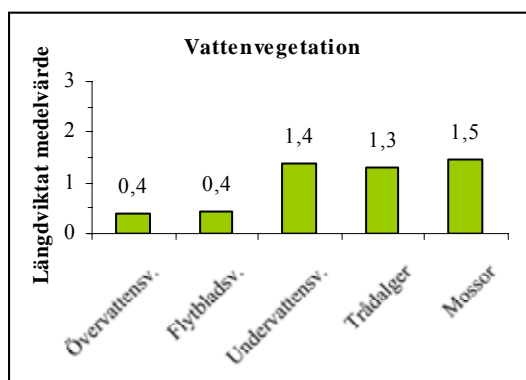
1. Vid uträkning av medelvärdet för hela vattendraget tas hänsyn till hur lång varje enskild inventeringssträcka är. Genom att på detta sätt räkna ut ett längdviktat medelvärde får förhållanden på en längre delsträcka större genomslagskraft än de på en kort delsträcka.

Vattenvegetation

I Vasslabäcken-Meshattbäcken är täckningen av vattenvegetation till största del 5 till 50 % (figur 6). Det finns även områden där täckningsgraden är över 50 % och en liten del av vattendraget har en täckning av vattenvegetation på under 5 %. Alla inventerade vegetationsgrupper finns i vattendraget (figur 7). Mossor är vanligast men undervattensväxter och trådalger är nästan lika vanliga. Täckningen av flytbladsväxter och övervattensväxter är däremot lägre.

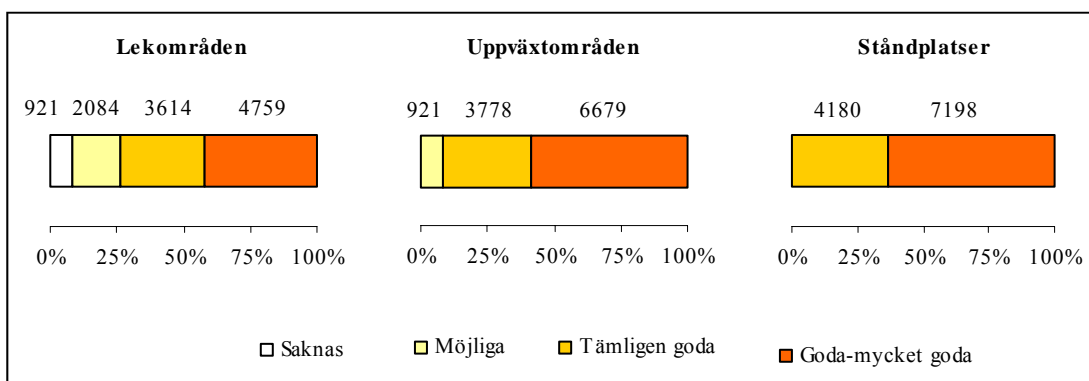
Figur 6. Totaltäckning av vattenvegetation i Vasslabäcken-Meshattbäcken.

Figur 7. Längdviktat medelvärde för de olika vattenvegetationsgrupperna.

Öringbiotoper

Områden med bra förutsättningar för öring finns i stora delar av vattendraget (figur 8). På vissa områden av den inventerade sträckan saknas dock områden lämpliga för lek.

Figur 8. Längden (m) på sträckor med område av olika lämplighet för öring. Även den procentuella andelen av sträckorna i vattendraget anges.

Strukturelement

Det finns 21 strukturelement i bäcken (tabell 2). Av dessa utgörs 10 av vägar som korsar vattendraget. Näst vanligast är sammanflöden med andra vattendrag som finns på sju platser. Det finns två sjöutlopp och ett sjöinlopp noterat. På en plats finns ”annan dammrest”.

Tabell 2. Strukturelement numrerade nedifrån och uppströms i Vasslabäcken-Meshattbäcken

Nr	Vattendragsnamn	Xkoord	Ykoord	Strukturelement
1	Vasslabäcken	6612471	1451074	Sammanflöde
2	Vasslabäcken	6612677	1451243	Korsande väg
3	Vasslabäcken	6613013	1451142	Sammanflöde
4	Vasslabäcken	6613754	1450792	Korsande väg
5	Vasslabäcken	6614202	1450615	Korsande väg
6	Vasslabäcken	6615236	1450561	Annan dammrest
7	Vasslabäcken	6615648	1450302	Korsande väg
8	Vasslabäcken	6616082	1450154	Korsande väg
9	Vasslabäcken	6616243	1449978	Sammanflöde
10	Vasslabäcken	6616365	1449824	Sammanflöde
11	Vasslabäcken	6616406	1449773	Sammanflöde
12	Vasslabäcken	6616959	1449473	Korsande väg
13	Vasslabäcken	6618688	1449826	Korsande väg
14	Vasslabäcken	6618689	1449843	Sjöutlopp
15	Meshattbäcken	6619437	1450237	Sjöinlopp
16	Meshattbäcken	6619465	1450316	Korsande väg
17	Meshattbäcken	6620664	1450656	Korsande väg
18	Meshattbäcken	6620963	1450871	Sammanflöde
19	Meshattbäcken	6621343	1451044	Sammanflöde
20	Meshattbäcken	6621353	1451042	Korsande väg
21	Meshattbäcken	6621415	1451034	Sjöutlopp

Figur 9. Bäverdämme som utgör vandringshinder i Vasslabäcken (tabell 3, hinder 10).

Figur 10. Vandringshinder (tabell 3, hinder 13).

Vandringshinder för fisk

Det finns sammanlagt 17 vandringshinder i vattendraget varav 16 i Vasslabäcken (tabell 3). För öring är elva av hindren definitiva och sex partiella. Alla hinder utom ett är definitivt för mört. Rivning är föreslaget som åtgärd för 16 hinder. Av dessa utgörs 13 av gamla bäverdämnena. Ett hinder i Vasslabäcken bedöms svårt att åtgärda. Detta hinder, en tröskel för sjöyta, är definitivt för både öring och mört.

Tabell 3. Vandringshinder nummer 1-16 finns i Vasslabäcken och det 17:e finns i Meshattbäcken. Vandringshindren är numrerade nedifrån och uppströms i vattendraget.

Nr	Xkoord	Ykoord	Typ av hinder	Natur. hinder	Hinder kultur	Kulturmiljö	Hindret (mört)	Hindret (öring)	Används idag till	Föreslagen åtgärd
1	6612724	1451198	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
2	6612783	1451155	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
3	6613479	1450826	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
4	6613750	1450786	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Vet ej	Rivning
5	6614130	1450656	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
6	6614220	1450608	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
7	6614513	1450577	Damm	Ja	Nej	Nej	Partiellt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
8	6614696	1450545	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
9	6614856	1450508	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
10	6614885	1450519	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
11	6614952	1450501	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Definitivt	Bäverdamm	Rivning
12	6615123	1450550	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
13	6615231	1450556	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Partiellt	Ingenting	Rivning
14	6617902	1449789	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
15	6618082	1449827	Damm	Ja	Nej	Nej	Definitivt	Partiellt	Bäverdamm	Rivning
16	6618681	1449824	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Tröskel för sjöyta	Svårt att åtgärda
17	6619471	1450361	Damm	Nej	Nej	Ja	Definitivt	Definitivt	Spegeldamm	Rivning

Figur 11. Vandringshinder (tabell 3, hinder 16).

Figur 12. Vandringshinder (tabell 3, hinder 17).